

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartoli Consilia, Quæstiones, & Tractatus

Bartolus

Lugduni, 1567

Tractatus exbannitorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96124](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96124)

Tractatus Bartoli

viner statem. perdet iura. et privilegia tantum ipsius vniuersi-
tatis. pro hoc facit C. si curia. vel cohor. l. i. in fine lib. x. Ad ista
topi. induco testem Jac. de Arc. cuius opi. videtur esse de men-
te iuris. vt plurimum. qui hoc tenet. vt ff. ad S. L. Trebl. ex fa-
cto. §. ex facto. et inter cetera his verbis vtitur. Quod de bannis
tis nostri temporis dicunt quidam idem qd in deportato. arg.
f. de bo. dam. l. i. sed contrarium videtur. quia sententia de portat-
tionis etiam a presbiteris dari non potest. vt ff. de pen. l. h. de leg.
ff. l. i. §. de portatos. multo minus a ciuitatum rectoribus. no. et
go perdit que sunt iuris ciuiliis Romanorum propter bannum.
sicut relegatus licet sibi bona adimentur. quod interdum fit. li-
cet regulariter non habeat fieri. vt ff. de interd. et re. l. relegato-
ru. §. i. C. de postull. nemo. et arg. ff. de pe. l. interpretatio. Ea
autem que sunt propria ciuitatis. a qua est erbannitus. amississe
credo. quia quantum ad illam peregrinus est. vt C. de her. l. h. l. i.
et de in ius voca. l. sed ff. bac. §. sed ff. per pen. Ista sunt sua v-
ba. per que. vt patet. posuit suam voluntatem ponendo non in
argumentum inducendo. Patet ergo. qd iura sue ciuitatis per-
dit. Ita a qua est erbannitus. sed iura comunia retinet. vt dictum
12 est. Quero. nunquid bannitus possit facere testamentum. Dy.
in d. leus qui. §. fin. de testam. dicit qd si et auferitur bona. quod
equiparatur deportato secundum gl. in d. §. de portatos. et non
potest facere testamentum. Item tenet Spe. in tit. de instr. ed.
§. compendiose. ver. si. quid de bannitis. Alij comunitate contra.
quia negant ipsam equiparari deportato. vt dicitur. cum distin-
ctione tamen. Aut fecit testamentum secundum ius commune. et
potest. Aut secundum ius ciuitatis sue et non potest vt puta. qz
erat in ciuitate statutum. qd testamentum possit fieri. m. d. et nu-
mero septem testiu. Sed nunquid poterit heres institui. qui-
dam qd no. quia equiparatur deportato. vt plene per Cr. in l. i.
C. de hered. inst. Tu autem distingue. aut instituitur in testa-
14 mento facto secundum ius proprium illius ciuitatis. et tunc no. pot-
est institui. qz illius iuris no. est capax. vt patet ex dictis. Et h-
posset queri an bannitus succedat ab intestato. videtur dicendū.
aut loqueris de successione ab intestato de iure statuti. vt si per
statutum dicitur. qd agnatus preferatur mulieri proximiori in
gradu. tunc non succedit. quia ipse iuris omnino est incapax.
vt patet ex predictis quod tene m. et qz multe alie questiones
poterunt fieri si bene inspiciatur. Predicta vera credo in omni
bannito. qui secundum formam statutorum impune potest occi-
15 di. nam ille proprie est transfuga. et hostis ciuitatis. et ei ciuitas
potest indicere bella. vt §. probat. Sed quero. quid de ban-
nito. qui non impune occidi potest. sed offendens. vel qui occidit
minori pena punitur. Respondeo. quod talis bannitus no. est
proprie transfuga. nec hostis ciuitatis. Et lam. si. ne. et l. capitis.
de capi. di. m. vbi requiruntur duo copulatiue. scilicet quod deest
fit ab his. sub quoru imperio. et obedientia eoru quibus subest:
sed non facit secundum. quia se contulit in hostiu numero. quod
patet. quia ciuitas no. habet eum pro hoste. cum prius offendit.
tes eum. licet minori pena. equiparatur autem talis erbannitus
personis vilius. quibus qui iniuriatur. minus punitur. vt In
16 fr. de ini. §. atrox. et §. pena. et ff. de ini. l. si retinet ergo iura co-
muni. et iura sue ciuitatis. et solum perdit illud quod tantum est
expressum quod perdat. et si aliter diceretur oportet dicere om-
nem contumacem esse transfugam. et hostem sue ciuitatis. quod
17 esset iniquissimum. Et pone quod in statutis nihil comine-
tur de erbanno quid esset de iure communi. Dic quod de iure
communi potest quis erbannitum am. annotatio. que olim fiebat.
erat quoddam bannu. Dicebatur enim si non veniret intrare
minim quod omnia bona sua ponantur in bonis sicut ff. de re
qui. et l. i. et no. in gl. in verb. requir. edus. que incipit. id est requi-
situs. non est dubium quod iudex pot. mulctare contumacem in
obedienciam sibi. vt ff. si quis ius di. non ob. l. vnica. Na illud est
bannire. et mulctare contumacem inobedienciam sibi. vt ff. de ven. in spi.
l. i. §. qd ergo in gl. super verbo. mulctis. que scribit id est. aliqui
bos bannis. facit C. de epis. et cleri. au. item nulla communitas. et
18 quod no. in l. i. in vlti. glo. C. qui hoc. ced. possit. §. quid perdit ta-
lis erbannitus iure communi. Respon. perdit id quod fuit ex-
pressum in banno. puta fuit bannitus qd si no. veniret intra tep-
tale solueret centu. vel perderet omnia bona in casibus. in qui-
bus de eis loquitur. Et tem. quia in bono veniunt bona. no. po-
terit interim sibi solui. vt l. h. de re. et re. Et si tale crimen erit
19 qd infamatis. i. terim erit infamatis de facto. C. de req. re. l. h. Et au-
te differentia inter istos. et bannitos nostri teporis. qz qui habet-
tur p. cessis ex forma statuti. nec post bannu. audientur ad ali-
qua excusatione. secus in bannitis de iure eor. qui no. habentur
pro cessis. vt ff. de cust. re. l. diuus. ver. si. sic. et diu. Pius. et dic-
20 t. vbi no. per Dy. Et h- qd. si iudex appoit in banno. qd elapso
termino possit ipse occidi. an. v. leat. Dic qd no. nisi sit perni-
sum per statutu. cu bannu. sit quedam mulcta. vt dictu. est. semper

debet esse pecuniaria. vt ff. de verbo. signifi. l. aliud. §. inter multi-
cta. et etiam multa. que a maioribus iudicibus inferuntur. non po-
test ultra tantam summam ascendere. vt C. de modo. milit. l. eos
qui. Iste autem iudex pro multa imponeret penam corporalis.
ergo. et. Et predictis patet quod erbanniti. secundum formam
iuris non sunt transfuge. nec hostes. quia non possunt impune
offendi. et sic retinet iura ciuitatis Romane. Item iura ciuitatis
sue. Et hec materia bannitorum diuise sufficiat. que licet vera
mibi Bar. videatur scribo tamen. vt alij materia inuolu-
gandi tribuam. et vt materia quotidiana bene minus intellecta
lucem veritatis assumat. et.

ADDITIO.

Ab. D. C. Primo videamus. Iste tract. est bar. et de ipso memi-
nit idem Bar. in extra. qui sunt rebelles in ver. rebellando. in
versu. Reges vero. et ciuitates. vbi remittit se ad ea que dicuntur
tracta. de bann. nostri temporis. et istum pro tract. Bartol. leg.
Bartol. l. i. col. pen. ver. sic extra glo. quoniam docto. b. C. de her.
ad. inst. i. tamen iste tractatus est inferius de verbo ad verbum
per eundem Bart. in dispu. sua incip. Et uane ciuitatis statuta.
in ver. saluatoris nostri. bi. primo igitur videamus. quibus ad
argumenta et rationes in contrarium factas. et ponas hic addi-
tiones. quas ibi scripsi.

Tractatus erbannitorum.

Primo quero an
erbannitus possit agere contra alio-
quem suum debitorem. vel herede
tuentem. Et videtur. qd sic. Nam
relegatus bona sua retinet. et heres
terd. et relega. l. i. et ff. de bo. co. qd. meo.
sibi consci. l. h. in si. ergo. dicitur quod
agere possit. Sicut ad hoc. de. no.
pos. l. dicto. §. rei autem capitalis. Et hoc verum. nisi non.
p. licet fuerit adempta. Sicut ad hoc. C. si pend. appellatus.
interu. l. h. Sed contrarium puto. ad inst. et recom. m. an. qui
agere non potest. vt in decret. de offic. iudic. ordina. h. et extra
de iudic. c. inteller. minus. Hec videtur de iure. quia agere pot-
ad similitudinem eius. cui aqua. et igni int. dictum est. Et non
dicere. et agere possit. iam pena erbannitionis est. et
preiudicium. quod lex non vult. vt ff. solu. matrim. ad hoc. b. au. in
principio. et l. sine hereditaria. ff. de nego. gest. Sed etiam in
ta. terrarum dicunt. p. non fiat ei ius qui alij non vult heredi-
tationem. et potest induci in arg. illud. nor. ad hoc. Quod quis
semper expectet. vnde si non faciat alteri ius nec sibi heredi-
tatem. nec debet. argumen. C. de episco. audi. l. nemo. et
ctur. C. de pact. cum proponas. et nil. Iudens. Iudens. et
Iude. l. nemo. et quod not. in authent. vt cum de app. l. p.
§. causas. et in authent. vt exactione. instante. dicit. §. h.
que. et illud. Patet legem. quam tu ipse tuleris. Item. qz
pter contumaciam inobediens fit erbannitum. bannus
notatio. vnde non debet ei prodesse. vt ff. de voli. ex. l. i.
apud. C. l. sum. §. illa etiam. et C. de transact. l. transactio. et
de ret. de donatio. inter virum et uxorem. Sicut enim excom-
unicatio est. et quem a communione fidelium. in decret. de pro-
c. sine. sic erbannitum a communione ciuim. Et pot-
viden. de eo qui deniat a fide. qui hereticus dicitur. vnde bo-
num debet carere suffragijs. vt C. de apostat. leg. et cert.
enim debet esse commune erbannito cum ceteris hominibus.
eximio. vbi. vel legibus. vt dicitur in heretico. vt C. de be-
tic. l. Manicheos. Et tem. quero. an actiones suas bannitus
alteri cedere. et mandare possit. et si cessit. an ille. cui cessit. pot-
illas intentare. Et certe videtur quod non. quia iura facta
transfugam cum sua causa. et cum suis vitijs. vt ff. de acquies.
possessione. l. homonius. §. i. et de excep. doli. l. apud. C. l.
Sadem tractat. in pluribus alijs. §. illius legis. nam traditio
bil aliud transfert. quam quod meret apud eum qui tradit.
ff. de acquir. do. rerum domino. l. traditio. quia videtur. qd
iste qui habet iura cessa ab erbannito. agere non possit.
nec erbannitus poterit. vt dicitur supra in secunda questione.
Nam si agere possit. tunc enret illud quod heret. alia via.
leg. quod nec hoc licet. ff. de tutorib. curat. d. acta. ad bis. l. i.

